

eventuelle Udvalg vilde gjøre Ret i at overveie, om der ikke her kunde træffes saadanne Bestemmelser, at Afgang for Kvinder kunde blive friere end efter Forslaget her og ogsaa friere og bedre, end den hidtil har været. Om det saa skulde synes En eller Anden at være lidt krænkende for den mandlige Værdighed, saa antager jeg dog ikke, at det Hensyn kan være saa afgjørende, at det skulde forhindre os i at gjøre Noget, der i og for sig vilde være fornødt og hensigtsmæssigt for Telegrafvæsenets Bestyrelse.

Sajer: Hvad jeg ønsker at sige er tildeels udtalt af den sidste ærede Taler, og jeg kan derfor fatte mig betydelig kortere. Jeg mener, at den Grundsatning bør gjøres gjældende, at naar Kvinder udføre det samme Arbejde som Mænd og ligesaa godt, bør de ogsaa have samme Lønning. Det er en saadan Grundsatning, der blev gjort gjældende af mig den 2den April 1881, da der sidste Gang blev forhandlet her om et lignende Forslag. Jeg kan imidlertid meget godt forstaa, at der fra den høitærede Indenrigsministers Side er gjort Noget, der er tiltænt at være en Smødekommehed (Indenrigsministeren (Sjerslev): Ja, naturligvis!) mod et Mindretal, der den Gang var i Udvalget, og jeg maa sige, jeg var den Gang meget i Tvivl om, hvorledes jeg skulde stille mig; thi om end jeg kan udtale den Grundsatning i Almindelighed, som jeg nævnte nu, kan jeg dog godt tage, hvad man kalder opportunistiske Hensyn. Man frygtede den Gang for, at Kvinder skulde blive helt udelukkede fra Telegrafvæsenets Tjeneste, og jeg kunde påapege Uttringer fra enkelte Medlemmer — jeg har for nylig gjenmælst Forhandlingerne — hvor man fraraadede mig meget at fastholde et Vædringsforslag, jeg havde stillet; thi det gjaldt først og fremmest blot om at faae Kvinderne ind i Telegrafvæsenet. Det viste sig imidlertid, at denne Frygt, for at Kvinden skulde holdes ude, var ugrundet. Kvinderne ere inde der og ville vedblive at være det, og jeg føler mig overbevist om, at de skulle nok brede sig mere og mere her ligesom i Udlandet; man skal ikke faae dem ud, og der behøves ikke nogen særlig Paragraf eller nogen Del af en Paragraf i Loven for at berede dem Sted der. Jeg skal nu gjøre et Par Bemærkninger om Motiverne, der forekomme mig at være temmelig strenge mod de kvindelige Telegrafister. Saa, den sidste ærede Taler har allerede taget mig Brødet ud af Munden i enkelte Henseender, naar han sagde dette om Nattearbejde. Hvorfor skulde Kvinder ikke ligesaa vel som Mændene kunne gjøre

Nattearbejde, vaage om Natten? Saa, jeg vil endog saa tro, at der er Kvinder, der som Mødre, Sygepleierster o. s. v. vise sig meget bedre skikede til at vaage om Natten end Mænd. Der er talt om Betjening af Skabellinier og særlige Apparater. Saa, der skal theoretiske Kundskaber til, som Kvinder vel ikke have for Diebliffet, men som de jo meget godt kunne tilegne sig, og hvorfor skulde de saa ikke bruges til det Arbejde? Saa, have de ikke disse Forundskaber, bruges de naturligvis ikke, saa bruges Telegrafister i Stedet, det følger af sig selv; men at de skulde udelukkes fra dette Arbejde, fordi det skulde udbræve særlig Anstrenghed, kan jeg ikke forstaa. I det Hele taget tror jeg, at naar det kommer an paa de legemlige Kræfter, her er Tale om, kunne Kvinder i Almindelighed staa Maal med Mænd. Hvis nogle af de ikke saa Herremænd, vi have som Medlemmer her af Thinget, vilde tillade mig at udtage nogle Kvinder, f. Ex. Malkepiger, er jeg overbevist om, at vi nok skulde finde Adskillige, der vilde være i Stand til at bukke begge Ender sammen f. Ex. paa mangen en Overretssassessor — ja, jeg siger ikke dette for at sige noget Fornærende om Overretssassessorer, men jeg har særlig lagt Mærke til, at de ere meget spinkle af Bygning, men til Gjengæld saa meget mere udviklede i aandelig Henseende. Der er visse kvindelige Bestillinger, som udvilde Kræfterne i en saadan Grad, at disse Plakser af Kvinder som oftest i legemlige Kræfter staa over Mændene. Altsaa, denne Bemærkning synes jeg ikke har Noget paa sig. Om Overordnelsesforholdet har det ærede Medlem allerede udtalt sig. Jeg skal ikke komme saa høit til Veirs som at tale om Dronning Margrete, Jeanne d'Arc eller flere andre historiske Kvinder, som have viist, at de kunde hyde over Mænd, lede Mænd meget kraftigere end selve Mændene; men vi have i det daglige Liv omkring os set Besidderinder af større Gaarde fuldt saa stikede til at hyde som Mænd. Den Omstændighed at Kvinden kan leve billigere end Mænden skulde dog ikke have nogen Indflydelse; skulde det være Noget, som havde afgjørende Betydning, saa skulde ogsaa ugifte Telegrafister lønnes lavere end gifte. Det kommer ogsaa frem i Bemærkningerne til Lovforslaget, at man maa tage Hensyn til at Mænden maa kunne have et tarveligt Udkomme til en Familie. Det er dette forældede Forjøgelses-hensyn, som gjøre sig gjældende, at man mener at Mænden alene skal forsørge Kvinden, og at Kvinden ikke kan bidrage til Mændens Forjøgelse. Man ser det ogsaa heraf at saasnart Kvinden gif-